

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS VILNIAUS IR ALYTAUS APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, tel. (8 5) 261 73 66, el. p. info@vaistaiga.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.

Atstovo duomenys: Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, tel. (8 5) 261 73 66, el. p. vilnius@vaistaiga.lt

Naujoji g. 2, LT-62116 Alytus, tel. (8 315) 71 863, faks. (8 315) 71 863 el. p. alytus@vaistaiga.lt

Vilniaus miesto savivaldybės tarybai

2020-04-03 Nr.(5.1)-TR1-11

Kopija

Vilniaus miesto savivaldybės merui

TEIKIMAS DĖL VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2017-02-01 SPRENDIMO NR. 1-818 PAKEITIMO

Vilniaus miesto savivaldybės taryba 2019-09-11 priėmė sprendimą Nr. 1-226, kuriuo nauja redakcija išdėstyti Vilniaus miesto savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatai (toliau – Nuostatai), patvirtinti savivaldybės tarybos 2017-02-01 sprendimu Nr. 1-818 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų patvirtinimo“. Nuostatų 2 ir 3 priedai pakeisti 2019-12-18 savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-358.

Nuostatų 2 priede nustatyti rinkliavos dydžiai pagal nekilnojamojo turto kategorijas, o 3 priedu patvirtintas Būtinųjų sąnaudų detalizavimas, išskiriant pastovias ir kintamas sąnaudas.

Nuostatų 3 priede yra nurodytas patirtų faktinių sąnaudų išlyginimas, kuris bus taikomas 3 metus (2020, 2021 ir 2022 metais) – 11,41 Eur/t.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-07-24 nutarimu Nr. 711 patvirtintų Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių (toliau – Taisyklės) 8 punkte nurodyta, *jeigu apskaičiuojant einamųjų kalendorinių metų būtinąsias sąnaudas tų kalendorinių metų pabaigoje paaiškėja, kad **iš anksto apskaičiuotos būtiniosios sąnaudos skiriasi nuo faktinių tų kalendorinių metų sąnaudų** (faktinės sąnaudos didesnės arba mažesnės už apskaičiuotas iš anksto sąnaudas), **skirtumas išlyginamas apskaičiuojant kitų kalendorinių metų būtinąsias sąnaudas***. Kas sudaro būtinąsias sąnaudas nurodyta Taisyklių 6 punkte.

Vyriausybės atstovui paprašius pateikti informaciją, kokios buvo prognozuotos 2019 metų būtiniosios sąnaudos ir kokios buvo 2019 metų faktinės sąnaudos, Vilniaus miesto savivaldybės meras 2019-10-11 raštu Nr. A51-96396/19(3.3.2.1E-AD24) bei 2020-03-13 raštu Nr. A51-37300/20(3.3.10.1E-AD24) pateikė papildomą informaciją.

Įvertinus šiuose raštuose bei 2019-12-18 sprendimo aiškinamajame rašte pateiktus duomenis nustatyta, kad **nustatant iš anksto apskaičiuotų būtinųjų sąnaudų ir faktinių sąnaudų skirtumą, buvo pažeistos Taisyklių 6 bei 8 punkto nuostatos**, nes nebuvo laikomasi minėtuose Taisyklių punktuose nustatytų reikalavimų (vertinant sąnaudų skirtumus buvo vadovaujama visai

kitais duomenimis, nei nurodyta Taisyklių 8 punkte), ir dėl to buvo netinkamai nustatyti rinkliavos dydžiai.

Savivaldybės 2020-03-13 rašte nurodyta, kad 2019 metais surinktas atliekų kiekis – 153119,29 tonos. 2019 metų faktinės būtiniosios sąnaudos yra 18,92 mln. Eur (1 tonos komunalinių atliekų tvarkymo būtiniosios sąnaudos – 123,55 Eur).

Prognozuotos (iš anksto apskaičiuotos) sąnaudos buvo 18,339 mln. Eur (1 tonos komunalinių atliekų tvarkymo būtiniosios sąnaudos – 116,89 Eur). Prognozuotas surinkti atliekų kiekis – 156892 tonos.

Taigi, skirtumas tarp iš anksto apskaičiuotų būtinųjų sąnaudų ir faktinių sąnaudų – 0,581 mln. 1 tonos komunalinių atliekų tvarkymo iš anksto apskaičiuotų ir faktinių būtinųjų sąnaudų skirtumas – 6,66 Eur/t ($123,55 - 116,89 = 6,66$). Įvertinus 2019 metais surinktų atliekų kiekį, darytina išvada, kad faktinės būtiniosios sąnaudos buvo 1,02 mln. Eur didesnės, nei buvo prognozuota. Savivaldybės 2020-03-13 rašte nurodyta, kad skirtumas tarp faktinių sąnaudų ir priskaičiuotos rinkliavos sumos yra 2,55 mln. Eur¹.

Tuo tarpu savivaldybės tarybos 2019-12-18 sprendimo aiškinamajame rašte nurodyta, kad 2019 metų faktinių ir iš anksto apskaičiuotų būtinųjų sąnaudų **skirtumas yra net 5,436 mln. Eur**, t.y. net keletą kartų didesnis, nei nurodyta savivaldybės 2020-03-13 rašte.

Savivaldybės tarybos 2019-12-18 sprendimo projekto aiškinamajame rašte nebuvo detalizuota, kokiais faktiniais duomenimis vadovaujantis buvo nustatytas toks būtinųjų sąnaudų skirtumas. Buvo tik nurodyta, kad „*faktinių sąnaudų išlyginimui bus atsižvelgiama tik į 2019 m. patirtas faktines sąnaudas (5,436 mln. Eur), todėl apskaičiuojamas kitoks faktinių sąnaudų išlyginimo dydis, išdėstant jį 3 (trims) metams: 5,436 mln. Eur / 158819 t / 3 metai = 11,41 Eur/t*“. Pagal savivaldybės aiškinamajame rašte pateiktą skaičiavimą 1 tonos komunalinių atliekų tvarkymo faktinės būtiniosios sąnaudos net 34,23 Eur didesnės, nei buvo prognozuota.

Įvertinus savivaldybės 2019-10-11 rašte pateiktą informaciją nustatyta, kad apskaičiuojant iš anksto apskaičiuotų ir faktinių būtinųjų sąnaudų skirtumą buvo vadovaujama tokiais duomenimis: iš prognozuotų būtinųjų sąnaudų (20,224 mln.) atimta planuojama surinkti rinkliavos suma (14,788 mln.).

Tačiau tai neatitinka Taisyklių 8 punkto nuostatos, numatančios, kad turi būti vertinamas **iš anksto apskaičiuotų būtinųjų sąnaudų ir faktinių sąnaudų skirtumas**.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Taisyklių 6 punkte yra nustatytas baigtinis būtinųjų sąnaudų sąrašas ir jame nėra numatyta, jog į būtinąsias sąnaudas įtraukiama nesurinkta rinkliavos suma (Taisyklių 6 punktas).

Pažymėtina, jog savivaldybės taryba privalo vadovautis įstatymų viršenybės principu bei Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 dalyje įtvirtintu teisėtumo principu, kurie numato, kad savivaldybės veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus, t. y. turi būti užtikrinamas savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumas.

Be to, viešojo administravimo subjektai, įgyvendindami jiems priskirtus įgaliojimus, turi vadovautis Viešojo administravimo įstatyme įtvirtintais principais ir maksimaliai užtikrinti, kad priimami sprendimai būtų proporcingi, skaidrūs ir objektyvūs.

Viešojo administravimo subjektų priimami sprendimai turi būti **priimami objektyviai įvertinant** sprendimo priėmimui reikšmingas aplinkybes: turi būti pagrįsti realiomis/tiksliomis faktinėmis aplinkybėmis, įrodymais.

Tuo tarpu vertinant savivaldybės raštuose bei savivaldybės tarybos sprendimų projektu aiškinamuosiuose raštuose pateiktą informaciją, akivaizdu, kad priimant savivaldybės tarybos 2019-12-18 sprendimą Nr. 1-358 ir nustatant faktinių ir iš anksto apskaičiuotų būtinųjų sąnaudų skirtumą, buvo ne tik nesilaikyta Taisyklių 8 punkte nustatytų būtinųjų sąnaudų skirtumo apskaičiavimo reikalavimų (t.y. buvo lyginami visai kiti duomenys, nei nustatyta Taisyklėse) bet ir vadovautasi

¹ Savivaldybės 2020-03-13 rašte papildomai nurodyta, kad 2019 metais rinkliavos priskaičiuota 16,37 mln., o surinkta – 14,91 mln.

duomenimis, kurie neatitinka realių faktinių aplinkybių. Vadinasi, Nuostatuose nurodytas faktinių sąnaudų išlyginimas yra nustatytas pažeidžiant tokio sprendimo priėmimui nustatytas esmines taisykles bei objektyvumo principą.

Apibendrinus tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Nuostatų (2019-12-18 sprendimo Nr. 1-358 redakcija) 3 priede nurodytas patirtų faktinių sąnaudų išlyginimas, kuris bus taikomas 2020, 2021 ir 2022 metais – 11,41 Eur/t., prieštarauja Taisyklių 8 punkto nuostatomis, o tuo pačiu pažeidžia ir teisėtumo bei objektyvumo principus. Konstatavus minėtos 3 priedo nuostatos neteisėtumą turi būti keičiami ir Nuostatų 2 priede nustatyti rinkliavos dydžiai, kadangi į juos yra įtrauktas ir faktinių sąnaudų išlyginimas.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta bei vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, siūlau Vilniaus miesto savivaldybės tarybai svarstyti 2017-02-01 sprendimu Nr. 1-818 (2019-12-18 sprendimo Nr. 1-358 redakcija) patvirtintų Nuostatų 3 priedo pakeitimo klausimą, nustatant patirtų faktinių sąnaudų skirtumą pagal Taisyklių 8 punkte nustatytus reikalavimus, bei realius faktinius duomenis, bei Nuostatų 2 priedo pakeitimo klausimą, perskaičiuojant rinkliavos dydžius, atsižvelgiant į 3 priedo pakeitimus, susijusi faktinių sąnaudų išlyginimu.

Šis teikimas turi būti apsvarstytas **artimiausiame posėdyje, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį**, nuo teikimo gavimo dienos. Apie priimtą sprendimą Vyriausybės atstovui turi būti pranešta per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Informuoju, jog per nustatytą terminą nepakeitus ginčijamo teisės akto (nepranešus apie teikimo įvykdymą ar atsisakius jį tenkinti) bus kreipiamasi į teismą.

Taip pat informuoju, jog vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, Vyriausybės atstovas turi teisę nustatyti kitą nurodytų veiksmų įvykdymo terminą, jeigu gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto motyvuotas prašymas šį terminą pratęsti.

Vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su šia informacija supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovas Vilniaus ir Alytaus apskrityse

Julius Arlauskas